

KULTURNO DRUŠTVO ŠENTJAKOB

»Ne, umetniki pa nismo!

Tako so me hiteli poučevati člani Kulturnega društva Šentjakob, ko sem si pred kratkim ogledala njihovo zadnjo predstavo Cabaret, avtorja Mira Štefanca. »Mnogi, ki pišejo o nas, se zmotijo in nas imenujejo kulturno-umetniško društvo. Mi pa smo se pred leti odločili, da bomo pridevek umetniško izpustili iz našega naziva, ker nimamo nobenih daljnosežnih želja, da bi bili umetniki,« mi je povedal ZVONE BOLTA, »najstarejša riba« Kulturnega društva Šentjakob, kot se je sam slikovito imenoval.

Osemindvajsetletni Zvone, zaposlen v Iskrinem tozdu Naprave za energetiko, je začel delati v kulturnem društvu še pred njegovo uradno ustanovitvijo pred desetimi leti. Iz majhne skupine entuzijastov je društvo, ki šteje danes 70 registriranih članov iz krajevnih skupnosti Šentjakob-Podgorica in Dragomelj-Pšata, postalo danes gibalo kulturnega življenja na meji med Bežigradom in Domžalami. Kako tudi ne, saj pripravijo vsako leto vrsto recitalov in kulturnih prireditev ob raznih praznovanjih, vrh njihovega vsakoletnega dela pa je gledališka predstava, s katero razveselijo in razvedrijo svoje sokrajane in ljudi povsod tam, kamor pridejo gostovat. Letošnja predstava Cabaret je že osma po vrsti v njihovi kulturni karieri. Pred leti so začeli s Štefancovimi Večnimi Iovišči, igrali so Remčevu Magdo, Ptice selivke Romana Novellija, Hadžičevu Naročno komedijo, Novellijevo Prazno cesto, Teto Magdo Svetlane Makarovič, Vdovo Rošlino in Cabaret.

»Zelo si želimo spoznati Mira Štefanca, avtorja letošnje in naše prve predstave. Menda je profesor zemljepisa na neki mariborski gimnaziji,« je dejal Zvone Bolta.

Zvone je letos prvokrat po vseh teh letih, ki jih je prebil pri »Šentjakobčanih«, tudi igral v predstavi. »Vsa prejšnja leta sem skrbel za tehnično opremo, med predstavami sem uravnaval luč in zvočne učinke, lani pa sem bil celo vodja predstave. Sicer pa, važno je, da človek dela pa naj bo karkoli,« je dejal. »Tudi igranje je lepo in daje mnogo užтков,« je nadaljeval. »Zdaj šele razumem težave igralcev in na predstavo gledam bolj celovito.«

Ostali člani društva pa so najbrž kar zadovoljni, da se je Zvone toliko časa posvečal te-

hnični opremi. Mnogo amaterskih odrov jo namreč po nepotrebnem zanemarija. Kulturno društvo Šentjakob pa se lahko pohvali z zelo dobro opremo – z metri kablov, s šopom stojal, desetimi reflektorji, štirimi halogenkami, gramofoni, magnetofoni in ojačevalci, ki so prav tako pripomogli k marsikateremu, če že ne umetniškemu, pa kulturnemu užтку njihovih gledalcev. Pred leti je njihov član SILVO PISLAK, zdaj študent elektrotehnike, čisto sam zasnoval in izdelal regulator svetlobe, za katerega Šentjakobčani Inštitutu Jožef Stefan nikoli ne bi mogli odšteti 30 starih milijonov dinarjev, kolikor stane.

Amaterji poznajo veliko prostovoljnega dela, včasih že kar

garanja, ki se še posebej pred premierami zavleče vsak dan v tednu pozno v noč. Zato imajo tudi največ težav z izbiro režiserjev. Bencinska kriza jih je prikrajšala z dveh strani – primestni krajanje se veliko težje kot včasih odpravijo v mesto na kakšno kulturno prireditev, pa tudi »mestni kulturniki« redkeje zaidejo k njim. Vrsto let je njihove predstave režiral Roman Novelli, za njim sta se zvrstila Dare Ulaga in Andrej Kurent, nekaj časa je njihove predstave režirala kar njihova članica Vesna Varga, letos pa sta jima priskočila na pomoč igralec Aleš Valič in plesalka Jelena Markovič. Če bo vse po sreči, si bomo lahko njihov letošnji trud ogledali tudi po televiziji. VIDA PETROVIČ

PO SLEDOVIH PISMA ANGELE DROBEŽ

Prah in blato s ceste v okna

»Živim tik ob makadamski cesti, ki je vse poletje zelo prometna z avtomobili, ki vozijo na športno igrišče SRC Ježica. Tako je v suhem vremenu polno prahu po oknih, vratih in v stanovanju, v dežju pa polno kalne vode, ki se zbira v mlakah na cesti. To blato avtomobili mečejo s kolesi na steno, okna in vrata. Za to cesto se nihče ne zmeni...«, nam je pisala Angela Drobež iz Savelj 26.

Z njenim pismom smo se

oglasili v krajevni skupnosti Savlje-Kleče. Tajnik krajevnne skupnosti Boris Honzak pravi:

»Podpiramo pobudo krajanke Angele Drobež, da se ta cesta popravi. Naša komisija za komunalo pri svetu KS je s to problematiko seznanila mestni komite za promet in zveze. Tovarišica Drobeževa se je tudi osebno oglasila na krajevni skupnosti in nas seznanila s svojimi težavami v zvezi s to cesto. Skušali bomo narediti, kar se bo dalo.«

Mladi literati v Pionirskem domu

Na dan mladosti so se v Pionirskem domu zbrali mladi književni ustvarjalci iz osnovnih in srednjih šol Slovenije. 25 mladih literatov je prebralo ljubljanskim sovrstnikom svoje literarne umotvore. Po prireditvi so se z mladimi in z njihovimi mentorji pogovarjali pedagogi Pionirskega doma: Lojze Kovačič, Franček Rudolf in Slava Trošt-Korenčanova. Obiskovalci pa so si po prireditvi lahko ogledali razstavo slikarskih izdelkov učencev Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih in ljubljanskih šolskih glasil. V. P.

pisma bralcev

Dvakrat nesklepčni

Kako je mogoče, se sprašuje nekateri stanovalci v bloku na Glavarjevi 47, da dobro informirani stanovalci niso prišli na zbor? Povsod so vsele obvestila, člani hišnega sveta in tudi nekateri drugi so hodili od stranke do stranke in jih ponovno obveščali, Zbor pa je odpadel zaradi nesklepčnosti. Razpravljati bi morali o zelo važnih točkah dnevnega reda, saj je potrebno marsikaj urediti. Toda blok

na Glavarjevi 47 je kot izumrl, le peščica stanovalcev je že dvakrat zaman sedela in čakala na sklepčnost.

Izvoliti bo treba nov hišni svet, če ne bomo dobili prisilno upravo. Ta pa tudi stane, menda okrog 450 din na eno stanovanje, kar ni malo. Ali ni škoda, da je tako zamrl čit za skupnost, da je samoupravna zavest stanovalcev tako nizka?

I. P. Glavarjeva 47

Gostilna je za pijance, ne pa za otroke

V torek, 10. maja, me je mamica peljala na sprehod. Ob poti je bila gostilna, ki je rečejo »Pod lipco«. Prijazno ime, ni kaj, če bi v skladu z imenom bili prijazni še ljudje, bi bilo vse O. K. Toda ljudje niso bili prijazni, zato ker ne marajo mojega otroškega vozička.

Že pri vhodu nas je gostilničar z grdim pogledom opozoril, da moj voziček ne sme v gostilno, baje zato, ker nimajo prostora. Mamica je opozorilo ubogala in je pustila voziček na cesti. Jaz se pa nisem dal, na vsak način sem hotel voziček imeti s seboj. Mamica kot mamica je popustila moji trmi in je vzela voziček. Čeprav ni bilo gostov smo na postrežbo čakali pet, deset in petnajst mi-

nut. Mamica je intevenerala, dobila je sledeč odgovor: »Rekla sem, da voziček ne sme noter, zato ne boste postreženi.«

Nič ni pomagalo, pobrali smo se in odšli. Mamica jezna, jaz pa žejen. Mamica je rekla gostilničarju, da matere z otroci nimajo vstopa, pijanci pa. Mamica je bila ves dan tako užaljena, da je poklicala inšpekcijsko službo. Teta, ki je inšpektorica, ji je naročila, naj da prijavo.

Prijave gor, prijave dol, prijava zaradi prijave, toda ta prijava ne bo spremenila ljudi »Pod lipco«. Zato je najboljša, da v to gostilno otroci ne gredo, ker tam imajo raje pijance!

Gregor Ul. Narodne zaščite 16

Dodeljevanje kadrovskih stanovanj funkcionarjem v občini Ljubljana Bežigrad, kot kaže, priteguje v zadnjem obdobju vse večjo pozornost. »Delavska enotnost« v zadnji številki (26. maja 1983) pod naslovom »do kdaj nered?« poroča o »nepravilnostih pri dodeljevanju stanovanj v bežigrasjski občini« in kot izhodišče za svoje pisanje navaja delegatsko vprašanje, ki ga je postavil delegat občinskega odbora ZZB NOV (na podlagi sklepa predsedstva OO ZZB NOV) na seji družbenopolitičnega zbora skupščine občine 29. marca letos v zvezi z dodelitvijo stanovanja predsedniku skupščine občine Emilu Šuštarju. Predsedstvo OO ZZB NOV je sklep o delegatskem vprašanju sprejelo »glede na pojave govoric, zlasti med člani ZZB NOV, o dodelitvi stanovanja tov. Emilu Šuštarju...« in po razpravi na svoji seji 11. marca letos.

Na navedeni seji družbenopolitičnega zbora je v zvezi z vsebino delegatskega vprašanja spregovoril predsednik IS Jurij Zavec, 21. aprila 1983 pa je izvršni svet dal tudi pisni odgovor na delegatsko vprašanje. O njem je 20. maja razpravljalo predsedstvo OO ZZB NOV in sprejelo stališča in sklepe, iz katerih izhaja, da v odgovoru IS ni pojasnjeno bistvo delegatskega vprašanja, hkrati pa predsedstvo občinske borčevske organizacije navaja še vrsto ugotovitev. O vsem tem je 23. maja razpravljalo predsedstvo občinske konference

Resnica, toda samo resnica

SZDL, 24. maja pa je bil s tem seznanjen družbenopolitični zbor, ki je hkrati dobil tudi ugotovitve izvršnega sveta v zvezi s tem.

»Zbor občanov« o vsej tej zadevi še ni poročal. Zato smo bralcem dolžni pojasniti, zakaj smo tako ravnali.

Pisanje na podlagi nepreverjenih govoric in enostranskih pogledov (pa naj bodo še tako dobronamerni, kot jih prikazujejo nekateri) je po našem trdnem prepričanju navzkriž z etiko socialističnega novinarstva, pa tudi navzkriž s temelji naše pravne ureditve. Kajti kriv je tisti, ki je spoznan za krivega, ne pa tisti, za kogar kdo pravi ali ga sumi, da je kriv. In to ne velja samo za kazensko, temveč tudi za moralnopolitično odgovornost!

Sumničenja in govorice obstajajo – temu ne oporekamo. Obstajajo pa tudi načini, da temu pridemo do dna, da pridemo do resnice. Kar zadeva partijsko in moralnopolitično odgovornost pri teh vprašanjih, postopek poteka. Predsedstvo OK ZKS je že na 16. seji 10. februarja letos ustanovilo komisijo, ki preučuje politiko dodeljevanja kadrovskih stanovanj v občini v zadnjih desetih letih, všteti navedeni primer. Ne dvomimo, da bo komisija svoje delo opravila in da ga bo opravila pošteno in odgovorno. In o tem bomo naše bralce podrobno obvestili takoj, ko bo poročila komisije v obravnavi na pristojnih organih občinske organizacije zveze komunistov. Morebitne kazenske odgovornosti – vsaj po podatkih, s katerimi razpolagamo – ni sprožil nihče. Namigovanja v tej smeri so torej odveč in prav gotovo škodljiva! Tako kot vsaka namigovanja, podtikanja in neresnične trditve! O zadevah, ki jih načenjajo delegatsko vprašanje, stališča in sklepi predsedstva OO ZZB NOV v zvezi s tem ter odgovor in ugotovitve izvršnega sveta, bodo – kot so se dogovorili na seji predsedstva občinske konference SZDL – razpravljali v občinskih vodstvih družbenopolitičnih organizacij in v frontni organizaciji uskladili stališča.

Do resnice moramo priti – in tudi javnost bo zvedela zanjo! Res je, da resnica boli, toda neresnica boli še bolj – in lahko povzroči veliko škodo, tudi politično!

VLADO BARABAŠ

IZVOZ V PRVIH TREH MESECIH

Presenetljivo: manjši kot lani!

V zadnjih nekaj letih ni dokumenta (ravni lahko poljubno izbirate od občinske do zvezne), v katerem ne bi vsaj nekajkrat z velikimi črkami in nekaj klicaji zapisali nujo po vse večjem izvozu, zlasti za prepotrebne zelene bankovce – trdo valuto. Nič čudnega, da tudi v letu 1983 pazorno spremljamo uresničevanje te ključne naloge našega gospodarstva, ki ni pomembna le zaradi prinašanja deviz, ampak morda še bolj zato, ker silni proizvajalci in izvozniki v prilaganje ostri konkurenci in hudim zahtevam svetovnega trga. Povečevanje produktivnosti, odprava malomarnosti in redoljubnost pri delu so posledne posledice našega izvoza, ki lahko precej prispevajo k težko pričakovani ustalitvi in s tem napovedi boljših časov našega gospodarstva.

Kakšni so rezultati ekonomskih odnosov s tujino v prvih treh mesecih letos? V Bežigradam smo že kar navajeni visokih števil pri preseganju planov in rezultatov iz prejšnjih obdobij, zato je naslednji podatek nekoliko bolj presenetljiv, ne pa čisto nepričakovan: po podatkih Narodne banke se je v prvih treh mesecih letos v primerjavi z enakim obdobjem lani izvoz zmanjšal za 9 indeksnih točk, za konvertibilno območje pa za 7. Med izvozniki, ki so lani v prvem četrtletju dosegli nad milijon dinarjev izvoza, se letos še niso pojavili ljubljanske mlekarne TOZD Marketing, Smelt Gradnja industrijskih objektov, DO IZIP TOZD Projektni biro in ZRMK TOZD Strojništvo. V štirih organizacijah se je delež konvertibilnega v celotnem izvozu v prvem četrtletju letos v primerjavi z letom 1982 znižal: v Energoinvestovi Tovarni transformatorjev, v DO IZIP TOZD Inženiring – izvoz-uvoz, Petrol Ljubljana DO Trgovina na debelo, Belinka TOZD Proizvodnja perspojlin.

Na čelu uestvice največjih izvoznikov na konvertibilno področje je v prvem četrtletju premočno Mercator Mednarodna trgovina TOZD

Slovenija sadje – Zunanja trgovina Ljubljana (340 milijonov dinarjev izvoza po tečaju 63,40 din za dolar – 67 odstotkov več kot v enakem obdobju lani) pred Lesnino TOZD Zunanja trgovina (75 milijonov ali trikrat več kot v enakem obdobju lani), Mercatorjem Mednarodna trgovina TOZD Contal Ljubljana (72 milijonov din – 71 odstotkov več), sledi Mladinska knjiga TOZD Tiskarna (45 milijonov din, 14 odstotno povečanje) in DO Emond TOZD Elektromontaža (42 milijonov din ali 17 odstotkov manj kot v enakem obdobju lani).

Pri izvozu na klirinško območje prednjačijo UNIS TOS Savlje, Energoinvestova Tovarna transformatorjev in Belinka TOZD Tovarna perspojlin.

Uvoz blaga je ostal na enaki ravni kot lani, spremenila se je struktura: za 5 odstotkov manj so bežigrasjske organizacije nakupile na zahodnem tržišču in zato podvojile uvoz s klirinškega območja, ki ima kljub temu v celotnem uvozu še vedno silno skromen, komajda desetodstotni delež. Inex Adria Avio promet je potrošila 1,2 milijarde konvertibilnih dinarjev, Petrol DO Trgovina na debelo skoraj 800 milijonov, Mercator Mednarodna trgovina TOZD Slovenija sadje Zunanja trgovina pa 223 milijonov dinarjev. S klirinškega območja je največ uvažala Elektrotehna – DO Jugotehnika TOZD Elgro Ljubljana.

Resolucijskih določil v zunanji trgovini ne dosegamo. Razlogov je več, iskati pa jih ni treba samo v organizacijah združenega dela, ki v veliki večini dobro razumejo potrebo po izvozu in se odpravljajo na tuje, tudi na račun manjšega dohodka. Hkrati pa upravičeno sprašujemo, kaj je s stimulacijami za izvoz, saj redno izplačujejo le republiške, o zveznih pa ni ne duha ne sluha. Da se od obljub ne da živeti, je že stara in dolgo znana misel. Nestimulativno pa je na rast izvoza vplivala tudi neizdelanost meril za določanje dela deviz, ki ostane izvoznikom – tudi ta zamuda povzroča precej slabše volje in vroče krvi.

Naš izvršni svet redno spremlja gibanja na področju zunanje trgovine. Izdelal je tudi kvalitetno analizo planov bežigrasjskih organizacij, ki kaže, na kakšen način in v kolikšni meri bomo uresničili zlasti 18 odstotno rast konvertibilnega izvoza, ki smo jo za letos zapisali v resoluciji. Podatki o prvem četrtletju potrjujejo predvidevanja analize: težko bo, ne pa nemogoče.

S. D.